

ת"פ 52067/03/14 - מדינת ישראל נגד א ג

בית משפט השלום בראשון לציון

16 יולי 2014

ת"פ 52067-03-14 מדינת ישראל נ' ג (עציר)

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אברהם הימן
המאשימה מדינת ישראל
נגד הנאשם א ג (עציר)

החלטה

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום מתוקן אשר ייחס לו שני אישומים בגין עבירות של היזק בזדון לרכוש, תקיפה חבלנית של בת זוג, ואיומים.

בדין שהתקיים ביום 2/6/14 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה וירשע בעובדות כתב האישום המתוקן ויפנה לקבלת תסקיר משירות המבחן.

בהתאם לכך, הודה הנאשם בעובדות כתב האישום, הורשע והופנה לשירות המבחן.

תסקיר שירות המבחן התקבל ביום 9/7/14.

מהתסקיר עולה כי הנאשם, בן 47, יליד רוסיה, הגיע לארץ כעובד זר בשנת 1995, תקופת אשרת עבודתו נסתיימה לאחר שלושה חודשים ומאז שוהה הוא בארץ שלא באופן חוקי.

באשר לעבירות בהן הורשע בתיק זה צוין בתסקיר כי הנאשם הכיר באחריותו לכך שנהג באופן בעייתי, חסר שליטה ורסן כלפי בת זוגו, על רקע תחושות דחייה, קנאה וחשדנות כלפיה, אך הכחיש חלק ניכר מהמעשים שיוחסו לו בכתב האישום והכיר רק בעובדות המתייחסות לעבירה של היזק בזדון לרכוש.

שירות המבחן ציין כי התרשמותו היא שהנאשם מתקשה להתייחס ולבדוק חומרת מעשיו והפגיעה שגרם למתלוננת וילידיו שנכחו במקום כפי שתוארו בכתב האישום, וכי לרקע מצבו הרגשי המעורער והבלתי מטופל לאורך השנים, זקוק להערכה ואבחון של גורם מקצועי בתחום בריאות הנפש.

כן צוין כי הנאשם הביע מצוקה סביב הניתוק מבת זוגו וילדיו ודאגה למצבם.

עמוד 1

שירות המבחן סיכם חוות דעתו וציין כי "לאור כל גורמי הסיכון ורמת הסיכון הגבוהה במצבו, לרבות מעמדו הלא-חוקי בארץ, אין בידינו לבוא בהמלצה שיקומית בעניינו. אנו ממליצים על מאסר שישקף את רמת הסיכון ומורכבות מצבו עבור אלכסנדר".

מספר ימים לאחר שהתקבל התסקיר, ובדין שהתקיים ביום 14/7/14, הודיע ב"כ הנאשם כי הנאשם מבקש לחזור בו מהודאתו בעבירות האיומים ותקיפת בת זוג, וזאת לנוכח שיחתו עם הנאשם ואשתו שהעירו בפניו כי למרות שבדין שהתקיים ביום 2/6/14 תורגמו הדברים לרוסית באוזני הנאשם והוסברו לו ברוסית, לא הבין הוא אותם בצורה נכונה.

בהחלטתי באותו יום קבעתי מועד לטיעונים לעונש, ככל שלא תתקבל הבקשה להתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו, ואף הוריתי על קבלת חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו.

ב"כ המאשימה התנגדה לבקשת הנאשם וטענה כי הנאשם היה מיוצג לאורך כל הדרך על ידי אותו סניגור, כי הודאתו ניתנה על יסוד כתב אישום מתוקן ממנו נמחקה העובדה כי הרים סיר עם מרק חם, וכי בקשתו לחזרה מהודאה באה לאחר שהתקבל בעניינו תסקיר "שחור", ומטעם טקטי בלבד אף משום שסניגור הנאשם הודיע כי אינו ערוך לטעון לעונש במועד שנקבע. ב"כ המאשימה אף הזהירה כי קבלת טענה כאמור עלולה לפתוח פתח לרעה חולה לפיה יחזרו בהם נאשמים מהודאתם לאחר תסקיר שלילי בעניינם.

סעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 קובע כי נאשם רשאי בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודאה, כולה או מקצתה, אם התיר זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו, ואם ניתן היתר כאמור תבוטל הכרעת הדין במידה ויסודה בהודאת הנאשם ויחודש הדין אם הדבר מתחייב מן הנסיבות.

הוראת חוק זו מעניקה לנאשם זכות לחזור בו מהודאתו. אולם זכות זו אינה מוחלטת ואינה עצמאית לפי שמונתית היא בהיתר מיוחד של בית המשפט.

בית המשפט ייעתר לבקשה לחזרה מהודאה מקום בו ממכלול הנסיבות ומהתנהלותו של הנאשם עולה חשש ממשי כי הודאתו לא ניתנה מתוך הבנה ורצון אמיתי (ראו ע"פ 1050/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פורסם בנבו, ניתן ביום 25/6/14).

כידוע, הבסיס להרשעה על יסוד הודאת נאשם היא ההנחה, הנלווית בהכרח להודאה, כי ניתנה מתוך הבנה ורצון חופשי. על כן מקום בו קיים ספק בדבר אמיתות ההודאה, יש בכך לאיין את תוקפה הראייתי וכפועל יוצא לערער את בסיסה של הכרעת הדין.

לאחרונה התווה בית המשפט העליון את אמות המידה לבחינת בקשת נאשם לחזרה מהודאה (ראו ע"פ 6349/11 שניידר נ' מדינת ישראל, פורסם בנבו, ניתן ביום 10/6/13, להלן- "עניין שניידר"). כך נקבע כי על בית המשפט לבחון מהו המניע שביסוד החזרה מההודאה- האם מדובר ברצון כן ואמיתי של הנאשם להוכיח את חפותו, או שמא

מדובר בניסיון לתמרון ההליך הפלילי על ידי אקט תכסיסני, במטרה "להפוך את הקערה על פיה".

לצורך הכרעה במבחן המניע יש להסתייע במבחן העיתוי: בית המשפט העליון איבחן בין השלב שלפני גזר הדין לבין השלב שלאחריו, והורה כי ככל ששלב העלאת הבקשה מוקדם יותר יהנה הנאשם מנטל קל יותר בהוכחת טעמים מיוחדים, ובהעדר טעמים לסתור, תתקבל לטובתו ההנחה כי המניע לבקשתו הינו רצון כן להילחם על חפותו.

לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים ולכלל נסיבות העניין ובראי ההלכה בעניין, לא מצאתי לקבל את בקשת הנאשם להתיר לו לחזור מההודאה.

אמנם בקשת הנאשם לחזור בו מההודאה הועלתה בשלב עובר למתן גזר הדין ואמנם את כפירתו בעובדות כתב האישום המייחסות לו עבירה של איומים ותקיפת בת זוג העלה כבר בעת שנפגש עם שירות המבחן, אולם אין בכך די על מנת להעמיד טעם המצדיק חזרה מהודאה.

בקשה לחזרה מההודאה בטענת סתם אינה יכולה להתקבל, ואף אם עיתוי העלאת הבקשה הוא מוקדם על הנאשם לשכנע בנימוקים (גם אם לא מיוחדים במיוחד) המלמדים על פגם באמיתות הודאתו ועל כנות רצונו להוכיח את חפותו, ואשר מסירים ספק כי מדובר במהלך טקטי גרידא.

ב"כ הנאשם לא טען כל נימוק מתקבל על הדעת המסביר את רצון הנאשם לחזור בו מההודאה.

הנימוק כי מהלך הדיון ביום 2/6/14 לא הובן בצורה נכונה על ידי הנאשם מאבד מהגיונו מקום בו הדיון כולו תורגם ברוסית באוזני הנאשם, ומקום בו נרשמה מפיו הן הסכמתו להסדר הטיעון, הן הצהרתו כי תוכנו הוקרא לו וכי הבין את מהותו, והן הודאתו ובמיוחד עת היה הנאשם מיוצג, שהרי בא כוחו הסביר לו משמעות ההליך ותוצאותיו.

איני מקבל על כן את הטענה לפגם בהבנת הנאשם את משמעות ומהות ההודאה בעת שניתנה.

אשר על כן, אני דוחה את הבקשה להתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו.

הדיון קבוע ליום 1/9/14 שעה 8:30 לשמיעת טיעונים לעונש.

הצדדים יתייצבו כשהם ערוכים לקיים את הדיון לתכליתו.

מזכירות בית המשפט תעביר ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ח תמוז תשע"ד, 16 יולי 2014, בהעדר הצדדים.